

MŪSŲ

LIETUVA

NOSSA LITUANIA
Caixa Postal, 4421
01000 São Paulo, ESP.

★
Diretor Responsável:
DR. JOSÉ FERREIRA CARRATO
Redator: Jonas Kidykas
Administrador: Jonas Bruzikas

★
Metinė prenumerata 25 kr.
Paskiras numeris 50 centavu.

NR 48 (1270) XXIV.1972 M. LAPKRIČIO-NOVEMBRO 30 – R.JUATINDIBA,20– 03124 SÃO PAULO. TELEFONE 273-03 - 38

PASAULYJE

SVEIKINAME L.R.K. BENDRUOMENĖS
CHORĄ, MININTĮ 35 VEIKLOS METUS.

U.S.A.

Triumfališkai laimėjęs rinkimus, prez. R. Niksonas ėmėsi pertvarkyti savo ministrų kabinėtą. Rašant šias eilutes dar nebuvo žinomi pasikeitimai. Niksonas pasiryžęs gerokai sumažinti tarnautojų ir departamentų skaičių, nes tikės jog ir su mažiau, bet su gerais tarnautojais bus galima atlikti visą dabartinį darbą, ir dar daugiau.

U.S.A. ir VIETNAMAS

Derybos su Vietnamo komunistais dėl paliaubų ir taikos esančios įstrigusios Paryžiuje. P. Vietnamo prezidentas Tieu nori raštu užsitikrinti iš komunistų visą eilę pažadų, su kuriais komunistai nenori sutikti. Tuo tarpu Vietname kovos eina labai smarkiai ir žūva jauni vyrai, ir šiaip gyventojai, nes kone visas kraštas yra vienas gyvas frontas.

ARGENTINA

Perono sugrįžimas Argentinon iki šiol nedavė krašto ramybei nieko gero. Jis išdidžiai kritikuoja dabartinę valdžią, pagyrimus pila Paragvajaus diktatoriui, niekina Argentinos kariuomenę. Tažinoma, išsižeidžia ir nenori su Peronu derėtis. Pasklido gandai, kad Peronas esąs jau užsisakęs tris vietas lėktuve penkioliktai gruodžio, grįžti Italijon.

PRANCŪZIJA

Per Prancūziją eina didelis narkotikų šmugelis Pietų ir ypač Š. Amerikon. Šią savaitę Prancūzijos policija areštavo 8 simuliuotojus ir 60 kilogramų narkotikų. Narkotikų vertė juodoje rinkoje yra apie 15 milijonų dolerių, arba 90 milijonų kruzeirų.

KUBA

Diktatorius Fidel Castro irgi perorganizuoja savo ministrų kabinėtą. Paskirti net 7 nauji viceministrai.

Daug pakeitimų įvykę ir žemesniuose valdininkijos sluoksniuose.

JORDANIJA

Įvyko naujas pasikesinimas nužudyti ka-

Naujausia Bendruomenės choro nuotrauka. Viduryje matomi choro iniciatorius prel. Pijus Ragažinskas ir maestro Vitas Tatarūnas.

ralių Husseiną. Į jo helikopterį vienas lėktuvas paleidęs rakietą kuri, betgi, tik sužeidusi jam koją. Areštuota nemažai kariškių – karininkijos, kurie esą įveltai i samokslą. Labiausiai trokšta Husseinio gyvybės Palestinos arabai, kurie niekaip negali atleisti jam už sunaikinimą jų partizanų stovyklų ir bandymus susitarti dėl taikos su žydais.

HELSINKIS

Suomija. Čia vyksta 34 valstybių atstovų pasitarimai dėl būsimos višos Europos taikos konferencijos. Daug karštų ginčų sukėlė komunistinės Rumunijos reikalavimas, kad konferencijoje visi kraštai turėtų lygias teises, ar priklauso, ar nepriklauso prie kurio nors jėgų bloko. Prieš tai piestu stoja Sov. Rusija ir jos satelitai. Dėl priešingų nuomonių tuo reikalu, ne gali konferencija priėti svarstyti kitus būsimos konferencijos klausimus.

LENKIJA

Vyriausybė ryžosi pravesti stiprią agitaciją bei reformas 35 tūkstančiuose fabriku-jmonių. Esą privisę daug klaidų tingėjimo, apsileidimo, nerūpestingumo darbe, ir kitokių negerovių kurios kenkia našiai produkcijai ir krašto ekonomijai.

EGIPTAS

Prez. Sadatas vėl barškina savo kardū. Skelbiasi esąs jau pasiruošęs pradėti naują karą su Izraeliu ir atsiimti pastarojo užimtas teritorijas.

SIRIJA – IZRAELIS

Praėjusią savaitę įvyko smarkesni susirėmimai Izraelio su Sirijos kariuomene. Panaudoti lėktuvai ir tankai. Abi pusės giriasi laimėjusios.

BRAZILIJA

NEKELS MOKESČIŲ?

Finansų ministras Delfim Netto pasakė, jog padaugėjus mokesčių mokančiųjų skaičiui ir valdžiai stipriai spaudžiant išsisukinėjančius nuo mokesčių, nebūsią reikalinga pakelti mokesčius. Prisideda ir vis kyląs prekių eksportas užsieniems, duodąs gražaus uždarbio kraštui.

Taip, Brazilijoje dar yra daug trūkumų. O visgi per praėjusius 8 metus pada-ryta tokia didelė ūkinė pažanga, kad užsienio pramonininkai nebebijo idėti čia daugiau kapitalo.

PAVERGTŲ LIETUVŲ

Vilniečio kunigo metai Sibire

Krata klebonijoje

1949 m. lapkričio 26, šeštadienį prieš I Advento sekmadienį, apie 5 — 6 v. v., kun. A. Dilys ruošė pamokslą. Į klebonijos duris kažkas pasibeldė ir nelaukdami atsakymo įsiveržė kambarin. Tai buvo švenčionių rajono įgaliotinis kulto reikalams Aronas, žydas, saugumo majoras Bogdanovas karininko uniformoje, Tvereciaus saugumo viršininkas NN ir du uniformuoti milicininkai. Bogdanovas pareikalavo gražinti ginklą, kurio kun. A. Dilys visai neturėjo. Tada ištiesė ranką su popieriuku, kuriame surašytas įsakymas padaryti jo bute kratą ir jį patį suimti. Kunigui beliko tik pasirašyti ir sutikti su bolševikinės valdžios sprendimu.

Tuo metu klebonijoje buvo kun. A. Dilio tėvas Juozas ir šeiminkė Zosė Keršytė. Klebono sesuo Ona, tada gyvenusi klebonijoje, buvo išvykusi Ignalimon. (Tvereciaus klebonijoje ji buvo susitikusi su šiais enkavedistais. Ten jie paklausė: "Tai pas tavo brolių šiandien atleidai?" Ona, žinoma, nesuprato apie kokius "atleidus" jie kalbėjo). Krata kun. A. Dilio klebonijoje truko 3 — 4 valandas. Kun. A. Dilys buvo laikomas viename kambarėje ir saugomas. Pas jį leido įeiti tik altarištam kun. Baltazarui Budreckiui, bet neleido išeiti iki

kun. Dilio išvežimo. Klebonija buvo apsupta 6 — 8 istrebitelių. Matyt, bijota lietuvių partizanų, kurių tuo metu buvo daug miškuose. Kratos darytojai prikrovė du maišus kun. A. Dilio knygų, rankraščių, laiškų, pamokslų kaip kaltinamąją medžiagą. Pagaliau įsakė pasiimti maisto trim dienoms ir šiltus drabužius. Leido atsisveikinti su tėvu, kurio daugiau kun. A. Dilys nebematė (mirė 1954. IX. 30 Vilniuje, sulaukęs 88 m. amžiaus). Pasodino ant sunkvežimio ir apsupo iš visų pusių. Milicininkai stovėjo priekyje, atstatę kulkosvaidžius miško pusėn, o istrebiteliai nukreipė savo šautuvus į kitus šonus. Tokioje apsaugoje kun. A. Dilį nuvežė Tvereciūn (12 km). Istrebiteliai pasiliko Tvereciūje, o milicininkai su nuleistais šautuvais atlydėjo į švenčionių kalėjimą.

Žinia apie kun. A. Dilio suėmimą greitai pasklido plačioje apylinkėje. Sekantį rytą švenčioniečiai jau kreipėsi į kalėjimo vadovybę, prašydami perduoti suimtą maisto. Nustebęs saugumietis tik paklausė, iš kur jie sužinojo apie suėmimą, bet maisto nepriėmė.

Sunkūs kaltinimai

Kun. A. Dilį tardė švenčionių saugumo įstaigoje. Tardymą

pradėjo kažkoks rusų kapitonas iš Vilniaus, o baigė švenčionių saugumietis Boguševas, rusas. Tardymas truko ištisą savaitę. Tardytojas kartais gąsdino, bet nemušė, nekankino, nesikeikė.

Kuo gi jis tą kunigą kaltino? Kaip įprasta, taikė Baudžiamojo kodekso 17—58—9 paragrafus. Esą kun. A. Dilys ragino parapijietį Juozą Spėčių (iš Navikų k., Vosiūnų par.) griauti besisteigiančius kolchozus ir nuteikė jį deginti avižas kolchozo laukuose. Vienintelis liudininkas buvo pats J. Spėčius, kuris minėtą kaltinimą saugumiečio tardymo kambarėje patvirtino.

Be to, kun. A. Dilys buvo kaltinamas ir pagal 17—58—1a paragrafą. Esą jis tiekė maistą lietuvių partizanams, priiminėjo savo klebonijoje, vaišino degtine. Vienintelis liudininkas buvo Balyš Steponėnas iš Adutiškio, apgyvendintas vienoj kameroj su kunigu. Jis tvirtino saugumiečiui, kad kalėjimo vienutėje kun. A. Dilys kitaip kalba nei tardymo metu.

Trečiasis kaltinimas buvo antisovietinė agitacija pagal 58—10—1 paragrafą. Esą kunigas savo pamoksluose bei pokalbiuose tvirtino, kad bedieviai, mokytojai, komjaunuoliai eis į amžiną pragarą. Liudininko šiam kaltinimui nebuvo.

PASAULYJE

J. A. Valstybės

JAUNIMO PETICIJA Jungtinėms Tautoms, reikalaujanti Lietuvai laisvės, pradėta stipriau judinti Čikagoje ir kituose JAV miestuose. Parašus renka įvairios lietuvių organizacijos lietuvių ir kitataučių tarpe. Pastaruoju metu įsijungė ir BALFas. Norima surinkti 500.000 parašų.

LIETUVIŲ JAUNIMO II KONGRESO finansų komisija JAV LB apygardoms buvo nustačiusi turimų surinkti \$90.000 kvota, tačiau surinkta buvo tik \$67.016. Centrinės finansų komisijos pastangomis šią sumą pavyko pakelti iki \$100.143. Stambesnių sumų po \$1.000 ir \$500 buvo paprašyti 284 į garbės mecenatus bei rėmėjus numatyti asmenys. Iš tų 284 prašymų 16 grįžo nepasiekę adresatų, neatsiliepė 68 juos gavusieji. Iš 200 atsiliepusių 132 neaukojo, o 68 aukojusieji padėjo sutelkti \$15.665. Būdinga, kad aukų rinkime buvo išlaikyta įprastinė 10:1 proporci-

ja tarp JAV ir Kanados lietuvių. Amerikoje sutelkta \$100.143, Kanadoje — \$10.624.

ENCYCLOPEDIA LITUANICA vaju paskelbė JAV LB centro valdyba, nustačiusi prenumeratorių kvotą savo apygardoms: Bostono — 57, Detroito ir Ročesterio — 74, Connecticut — 74, New Jersey — 78, Niujorko — 146, Ohio ir Pietryčių — po 74, Vakarų — 42, Vidurio vakarų — 381. Tai yra sveikintinas sumanymas, kuriuo galėtų pasekti ir K. L. B. valdyba savosiose apylinkėse.

Ekvadoras

SALEZIETIS KUN. PETRAS MASKOLAITIS jau beveik 30 metų dirba misijose Ekvadore, Centrinėje Amerikoje, tarp laukinių kivarų. Šiemet jis buvo paskirtas į naują misiją stotį Youpi Orienta.

Argentina

TRADICINIS PAVASARIO SUTIKIMAS Buenos Aires lietuvių Centre buvo surengtas rugsėjo 16 d. Pirm. Vyt. Misiūnui tarus įvadinių žodį, išpūdžius iš jaunimo kongreso

pasakojo entuziazmo kupina jo dalyvė Nelida Zavickaitė. Priešakinis du stalus užėmęs jaunimas padainavo kongrese išmoktų dainų. Programą trim dainom papildė naujoji sol. G. Jakavičiūtė. Vieną jų — "Lietuva" ji buvo pati sukomponeavusi. Su naujausiomis madomis vakaro dalyvių supažindino jų žymieji kūrėjai Vladė ir Bernardas Survilos. Drabužius modeliavo vietinės lietuvaitės ir Nelida Dudek, ukrainiečių kilmės 1972 m. Miss Argentina. Pavasario karaliene buvo išrinkta A. M. Zienkaitė, princesėmis — L. Burbaitė ir E. Jasiulytė.

Italija

VYSK. A. DEKSNYS spalio 8 d. suteikė dijakonato šventimus Romoje teologiją studijuojantiems JAV lietuviams — Pranui Jaraškai ir Domininkui Valevičiui. Gruodžio 8 d. Šv. Ulricho bažnyčioje Woerishofene, V. Vokietijoje, jis suteiks kunigystės šventimus dviem Šv. Kazimiero kolegijos auklėtiniams — Norbertui Vogtui ir Domininkui Valenčiui.

NE TIK LIŪTĖS IR VILKĖS, SAKO, JOG IR VIŠTOS ŠOKANČIOS VANAGUI I AKIS GELBĖTI SAVO JAUNIKLIUS. KAS PER ŽMOGUS BŪTŲ TAS LIETUVIS, KURS NESISTENGTŲ PADĖT ISSILAISVINTI PAVERTAM SAVO BROLIUI LIETUVIUI???

IŠVARYTA

ILGA, GILI, PLATI VAGA

Viens po kito dygo ir mirė lietuvių choro S. Paule. Tik vienas jų pragyveno visus sulaukdamas gražaus 35 metų amželio – Lietuvių Rymo Katalikų Bendruomenės choras. Kad jis tiek metų išsilaike, tai liudija šventą jo narių, valdybų ir dirigentų užsipyrimą neleisti nutilt lietuviškai dainai ir giesmei Brazilijoje, nepaisant vis sunkesnių aplinkybių.

Bendruomenės choras per 35 metus buvo labai iškilęs ir narių skaičiumi (iki 60) ir išsilavinimo meniniu pajėgumu, ir turimų dainų bei giesmių repertuaru. Šiuo metu diriguojamas p. Vito Tatarūno, yra gerokai sumažėjęs narių skaičiumi, ką kiekvienas lietuvis turėtų atjausti ir apgailestauti. Bet jis vis dar įstengia iš savo per ilgus metus sukrauto kraičio ištraukti gražių gabalėlių mūsų ir brazilų ausims pakutenti ir širdims pradžiuginti.

Platesnę Bendruomenės choro gyvavimo ir veiklos istoriją parašė jo iniciatorius – kūrėjas gerb. prel. Pijus Ragažinskas. Ji praturtins M. Lietuvos puslapius per keletą ateisiančių numerių.

Minint garbingą 35-erių metų choro sukaktį, sveikiname jo kūrėją prel. P. Ragažinską, maestrą V. Tatarūną, valdybą ir visus ištverminguosius narius. Dėkojame už visus sunkenybes įveikusį pasišventimą. Linkime, kad veteranų pp Petro Šimonio ir Jono Bagdžiaus visus 35 metus išbuvusių stipriais choro žulais šviesiu pavyzdžiu susižavėtų mūsų jaunimas ir, gausiai į jį įsijungdamas taip jį atnaujintų ir atjaunintų, kaip tas jaunimas, kurs atkūrė tautinių šokių buvusią gražią tradiciją.

NEBUS ŠIEMET

KALĖDŲ SENELIO

Dar maži vaikai, kad ir ši modernišką amžių, tiki į Kalėdų senelį ir Velykų bobutę. Ir suaugę laukia dovanų iš dangaus – kiek mūsų perka sportinės loterijos bilietus, vis tikėdamiesi, kad nukris pinigų krūva kelionei, namams taisyti. Gražu. Bet nepakanka.

Visi tėvai žino jog Kalėdoms turės nupirkti dovanėlių savo vaikams, giminėms, vienas kitam. Didelė prekių apyvarta ši mėnesį, kai krautuvės net iki vidurnakčio atdaros.

Gal žinojote, kad viena lietuvių šeima Utingoje Kalėdoms turi naujai įsūnytą pamestinukę, dar neturinčią dantukų? Auginti vaiką – dar svetimų – bet tuo labiau mylimą, yra tikra „bėda“, daug išlaidų, rūpes-

čių: tai tokia dovana, kurią tik užsikraunama sau daugiau darbo ir atsakomybės – ir nepaprastą džiaugsmą.

Kaip būtų, jeigu nemažas skaičius lietuvių, jų vaikų ir vaikaičių šeimų per šias Kalėdas padarytų panašiai? ne visi gali išūnyti vaiką ar priimti vienišą žmogų į namus, nors per Kūčias ir palieka tuščia vieta nelauktam svečiui. Bet daug kas bent simboliniai gali nors vieną dieną pagloboti asmenį ar šeimą, reikalingą pagalbos. O tokių yra daug.

Šalia savo artimiesiems perkamų dovanų galima atidėti žaislo ar kitos dovanėlės kainos sumą ir ją perduoti lietuvių šalpai, kuri jau eilę metų padeda šeimoms (žiūrėk Brazilijos- Lietuvių Bendruomenės šalpos tarnybos apyskaitą ML 1972 XI 2 nr.) Pinigai rūpestingai tvarkomi, išduodami kvitai, išdalinami ligos, senatvės ar kitų sumkumų tikrai prislėgtiems asmenims. (Šiais metais sausio–spalio Cr\$.2.365,00).

Lietuviai kunigai tariasi, kad vieną rinkliavą prieš Kalėdas būtų galima skirti kaip tik šalpos reikalams. Kasmet Vila Zelinos ir kitur moterys surenka produktų, kurie Kalėdų dieną išvežiojami neturtingiesiems.

Nors vienai dienai išūnykime pagalbos reikalingą lietuvių ar letuvę. Jų sunkių metų pabaigoje, vietoj televizijos Kalėdų senelio, ateis į namus kito lietuvių ar lietuvių – Jūsų – širdis...

AS

(Šalpa rūpinasi Vila Zelinoje kun. St. Šileika, Mookoje kun. P. Daugintis ir LB išdinin- kas Jonas Dimša).

ŠIOS VASAROS ĮSPŪDŽIAI IŠ LIETUVOS

Per Lietuvos Laukus

Į Lietuvą aš buvau nuvažiavęs kaip turistas, dėl to galėjau gyventi tik Vilniuje, ir tai tik 5 dienas.. – Bet kadangi tuo laiku mirė mano tėvelis, man leido iš Rygos grįžti į Vilnių, ir iš ten „Inturistų“ mašina ir su jų šoferiu – rusu nuvažiuoti į tėvo laidotuves.

Taigi, Lietuvos laukų aš daug nemačiau: tik iš Vilniaus per Ukmergę ir Panevėžį mes nuvažiavom į Linkuvą ir tuo pačiu keliu grįžom atgal. Be to, buvo jau ruduo, spalį mėnesio pradžia.

Pirmiausia reikia pasakyti: geri keliai. Nuo Vilniaus iki Panevėžio gerai asfaltuotas plentas. Be duobių. Tiesa, truputį siauras. Dabar gi jau statoma tikra autostrada Vilnius–Ryga. Ir iki Linkuvos kelias asfaltuotas, nors ir kiek blogesnis. Iš Linkuvos į Žeimelį asfaltuotas tik kelio vidurys, vienai mašinai.

Man aiškino, jog Lietuvoj keliai geri (daug geresni, negu Gudijoje ar Rusijoje), kadangi Lietuvos respublika turtingesnė ir supranta gerų kelių vertę.

Labiausiai į akis krito lietuviški miškeliai jau pasipuošę rudenio spalvomis: geltonai, rudai, raudonai...

Sako šiais metais buvo daug grybų, dar dabar eina rinkti.

Laukai irgi rudeniniai – keisti, bet gra-

žūs ir platūs. Buvo sekmadienis, taigi darbininkų daug nesimatė, tik keliose vietose dirbo mašinos, rinkdamos cukrinius runkelius. Runkeliai ir bulvės kai kur dar nebuvo surinktos, nes ruduo buvo drėgnas, tikros „bobų vasaros“ nebuvo.

Matėsi kai kur karvių; jeigu vienišos tai atskirų kolūkiečių, jeigu bandos – tai kolchozinės. Karvės visos „žalios“ daniškos juodmargėlių ir žalmargėlių jau nebėra. Nebėra ir arklių.

Atskirai stovinčių sodybų taip pat maža beliko. Sako, visi keliasi į miestus, ar į kolūkių centrus, kur arti krautuvės, mokyklos, gydytojai. Ir iš mano gimtinio Gataučių kaimo nedaug kas belikę, tik keletas sodybų dar stovi. Tačiau senoviškos, medžiais apaugusios sodybos vis dėlto labai gražios.

Šiais metais, kaip žinoma, derlius Sovietų Sąjungoj blogas, bet Lietuvoj dar buvo pakenčiamas. Man pasakojo, jog buvo praveisti dideli melioracijos darbai, labai daug laukų jau drenuota (aš pats mačiau mašinas, kasantis griovius drenavimo vamzdžiams dėti – rudenį pats geriausias laikas tiems darbams praveisti).

Žinoma kolchozų sistema žmonėms nepatinka, jau vien dėl to, kad per daug visokių direktorių, skaičiuotojų, matuotojų biurokratų. Kurie tikro darbo nedirba, o valgyti nori. Paklausiau vieną gerai Lietuvos laukus pažįstantį asmenį, ar žmonės jau galutinai

priprato prie kolchozų sistemos. Apie 80 procentų žemės ūkių darbininkų norėtų turėti savo asmeninį ūkį, be direktorių.

Bet kolchozai supranta: juo geresnis bus derlius, tuo daugiau ir jiems liks, dėl to stengiasi dirbti, ir nebadauja.

Aišku, didelė parama (jeigu ne pagrindinis pajamų šaltinis) – tai priesodojbinis pusės hektaro laukelis, kur ganosi karvė, kur užauga bulvių daržovių, vaisių. Ir sau ir pardavimui: – Miestuose (tai aš pastebėjau ir Rygoj, o ypač Leningrade) labai trūksta vaisių ir daržovių; jeigu ką nors geresnio atveža, tuojau susidaro eilė.

Bendrai, Lietuvos kolūkiečiai nėra suvargę, gyvenimo nuskriausti žmonės. Tiesa, dar bas sunkus, dažnai ir purvinas, dėl to nedaug žmonių kolchozuose liko. Darbininkų trūksta, todėl ten brangina kiekvienas rankas, ir net pataikauja kolūkiečiams, kad tik neišeitų į miestą.

Taip man pasakojo. O savo akimis aš mačiau tik tuščius rudeninius laukus – tuščius bet neapleistus, o tik besirengiančius žiemos poilsui, kad kitais metais vėl augintų maistą tiems, kurie juos apdirba.

Keletą kartų pervažiavom Nevėžį. pradžioj, prie Ukmergės, dar mažą upelį, pasukui jau platesnį. Ramus, juodas, vanduo su nulinkusiais iki pat vandens karklių krūmais Pravažiavom ir keletą kitų upelių.

Vysk. V. Brizgys

KELIOS MINTYS MIGRANTO DIENOS PROGA

Žmonės žiūri į gamtą ne savanaudiškai, o protingai. Apgailestauja matydami benykstančią kurią nors gyvių ar augalų rūšį. Jie iškovoja net valdžios įstatymų, sumas pinigų tokiems gyviams ir augalams apsaugoti ir išlaikyti. Juo gausesnė ir įvairesnė kurio krašto gyvūnija bei augmenija, tuo turtin gesne laikoma jo gamta.

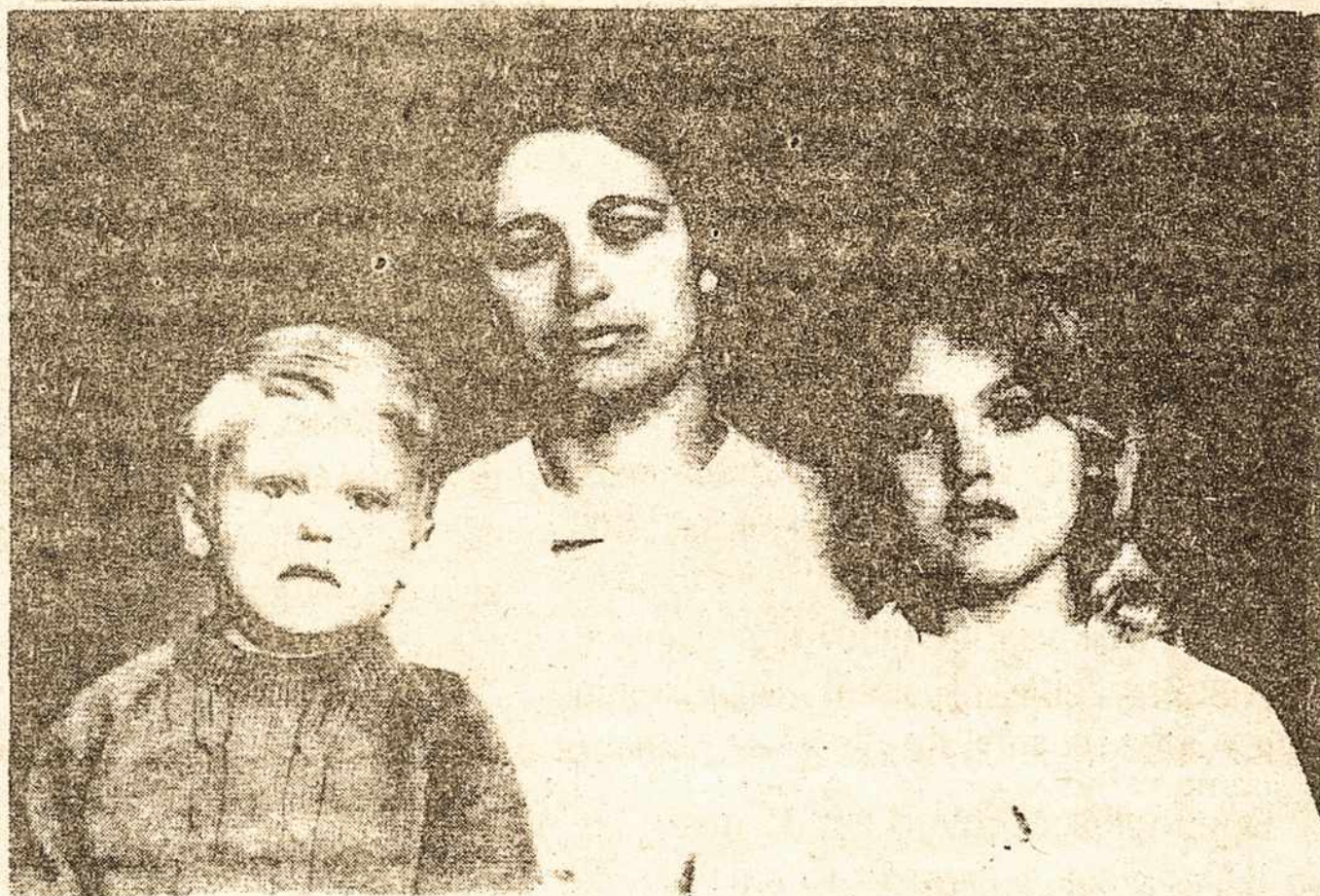
Panašiai reikia žūrėti ir į žmonijoje esančius įvairumus. Skirtingos išvaizdos, skirtingos psichologijos žmonės atsirado ne kokiomis dirbtinomis priemonėmis, o natūraliais keliais. Apie tai plačiau nekaltant, visiems turėtų būti aišku, jog šie skirtumai nėra žmonių susikurtomis priemonėmis nepanaikiniami. Jeigu kuris savo smegenis džiovintų begalvodamas, kaip visus žmones padaryti vienodos išvaizdos, vienodos psichologijos, būtų galima pagrįstai klausti, ar tokioje galvoje yra daug smegenų.

Priimant viską, kas kiekviename žmoguje natūraliai yra bendro, pildant Dievo įsakymą mylėti kiekvieną žmogų, kalbant apie žmonių santykius trumpai, galima tiek pasakyti, kad artimo meilė, tarpusavė žmonių pagalba ir pagarba yra visai ne tas pat, kas bandymai paneigti rasių, spalvų, tautų ir kitokių natūralius žmonių skirtumus. Niekas nelaikytų išmintingu tokio mokslininko kuris stengtųsi iš visos augmenijos palikti tik vieną rūšį, ar iš visos gyvūnijos tik vieną kurį gyvį. Ne daugiau išminties parodytų ir toks, kuris stengtų išnaikinti esančius natūralius žmonių skirtumus ir palikti žemėje tik vienos spalvos ir vienos tautos žmones.

KA DARÉ IR DARO BAŽNYČIA?

Katalikų Bažnyčia, net ir tokiu atveju, jei kieno nors protas nežiūrėtų joje nieko dieviško, yra verta pagarbos už tai, kad savo įtaka ji visada stengėsi žmones ne asimiliuoti (supanašinti) o saugoti kiekvienos tautos praeities kultūros lobius, remti jų pastangas išlaikyti savo tautinę tapatybę. Bažnyčia niekada nesiekė suvienodinti net savo pačios viešąją liturgiją. Iš senovės iki dabar Katalikų Bažnyčioje išliko 14 skirtingų liturgijų. Skaitydami Vatikano II konstituciją liturgijos klausimais, matome dabartinę Bažnyčios pažiūrą į įvairių tautų savybes, psichologiją, papročius. Katalikų Bažnyčia niekad nesiekė kokios nors asimiliacijos net žmonių, kurie išvyksta iš savo krašto pastoviai gyventi kitame krašte. Bažnyčios vadovybė ir jos įstatymai protegavo išėivijos atskiras tautinių grupių parapijas, net ir tais laikais, kai vakarų Bažnyčioje buvo tik viena liturginė lotynų kalba. Po antrojo pasaulinio karo, prieš kurį ir kurio metu komunistai ir naciai masėmis naikino kitas tautas savos tautos labui – komunistai-rusų, naciai-vokiečių, – kai laisvame pasaulyje buvo taip pat mažai užuojautos naikinamoms tautoms ir jų pabėgėliams, Pijus XII paskelbė dokumentą, žinoma „Ištremtosios šeimos – Exul Familia“ vardu, tremtinių ir turistų reikalams. Paulius VI paskelbė parė-

ŠTAI
DAR
TRYS
NEKAL-
TOS
NIEKUO
KOMU-
NIZMO
AUKOS

Simo Kudirkos šeima: Genovaitė Kudirkienė, sūnus Evoldas ir dukra Lolita.

dymą, kaip tvarkytini tų žmonių dvasinio aptarnavimo reikalai. Pastaruoju gi laiku pirmas advento sekmadienis paskelbtas pastovia migranto ir turistų diena.

Yra kuo džiaugtis Amerikoje ir kitur besireiškiančia iniciatyva ir dvasia apsaugoti ir išlaikyti etnines arba tautines ateivių kultūras. Tai bažnyčios tradicinė, ir visų kultūringų žmonių pažiūra į tautas, į jų kultūrinius lobius, tradicijas, kaip į visos žmonijos turtą. Tai turėtų paskatinti kiekvieną kultūringą žmogų gerbti ir vertinti visas tautas, visų tautų kultūras, bet ypatingai savąją tautą jos dvasines, dorines, kultūrinis tradicijas. Tai paskatintų visus aktyviau prisidėti prie visos žmonijos kultūrinio praturtinimo.

ATGAIVINT, ATNAUJINT

Pirmą advento sekmadienį, vadinamą migranto ir turistų dieną, turėtume kiekvienas atnaujinti savo tautinį susipratimą dieviškoje šviesoje, prisimindami, kad ne pripuolamai, o Dievui žinant ir norint esame savos garbingos tautos nariai. Tikėjimas, kad ir mūsų tauta turi savo vietą ir vertę Dievo apvaizdos planuose, tepaskatina mus vertinti tai, kuo esame gimę, nesiliaujančiai siekti savo tautai laisvės ir visų jos teisių savoje tėvynėje. Reikia tikėti, kad praeityje daug pakėlusio vargo mūsų tauta yra ir dabar Dievo apvaizdos parinkta įspėti pasaulį prieš melu peršamą bedieviškąjį komunizmą, be atodairos naikinantį individo vertę, tautas ir jų kultūras. Migranto dieną Bažnyčia primena kad žmogus ir iš savo krašto atvykęs, nepranda nei savo tautinės tapatybės, nei savo teisių. Tuo pačiu jis nepranda ir pareigų, ne tik savo sielai, bet ir savo tautai. Turime savas tautines šventes. Tačiau šią migranto dieną Katalikų Bažnyčia mums primena mūsų tapatybę ir pareigą ne tik savęs neprarast o dar ir gelbėti savo tautą dabartiniame jos kryžiaus kelyje. Migranto dienos prasmė primena ir tai, kad siekiant dabar gyvenamo krašto ir net visos žmonijos geroves, nereikia užmiršti ir savo kilmės. Nors imigranto turistų dienai Bažnyčia kol kas dar nepateikė kokio nors liturginio paminėjimo apeigų, tai to nėra ko pasigėsti. Ši diena turi mums nuolat priminti, kas kuo esame.

SIMO KUDIRKOS ŠEIMA BE DARBO IR BUTO

Š. m. lapkričio 23 sueina liūdina dvejų metų sukaktis nuo jūrininko Simo Kudirkos išdavimo iš Amerikos pakrančių sargybos laivo "Vigilant".

1971 gegužės 17-20 Vilniuje vyriausias teismas Simą Kudirką nuteisė "10 metų darbo griežto režimo stovykloje su asmeninės nuosavybės konfiskavimu".

Tuojuo po teismo sprendimo Klaipėdoje į Kudirkos butą atvyko saugumas, paėmė baldus, kilimą, radiją, o Kudirkos žmoną, 9 metų dukrelę ir 4 metų sūnų išvarė iš buto.

Kudirkos žmonai saugumas siūlė pasmerkti vyrą, nuo jo atsisakyti. Tada ji gausianti darbą ir butą.

Genovaitė Kudirkienė to nepadarė ir lig šiol jau dveji metai negauna nei darbo nei buto.

Priglaudžia ją laikinai ir pagloboja geri žmonės. Duktė Lolita, jau 11 metų, yra su motina ir mokosi 4 skyriuje; sūnus Evoldas, 6 metų, paimtas svetimų žmonių.

KITAME M.L. NUMERYJE

Atspausim pranešimą iš Lietuvos apie vienos senutės teismą ir jos pasmerkimą. Už ką? Kokį kriminalą ji dar įstengė padaryti? Sunku tikėti, kad tai būtų galima kultūringame pasaulyje!

PASAULIO LIETUVIS—PUTNAM

Imagine o dia 23 de julho deste ano, um dia de sol quente, ar limpo, 3.000 lituanos divertindo-se no „sitio” das irmãs lituanas de Putnam. Às 11 horas — Missa ao ar livre, às 3 horas tocam a música pelos alto falantes e começam as danças. Entra um grupo de meninas no acampamento de Neringa (que vamos visitar logo), apresenta um tipo de ginástica com bandeiras e flôres. E depois — o nosso grupo de São Paulo com quatro ou cinco danças, o grupo folclórico da Argentina com mais algumas. As côres da roupa típica parecem ainda mais lindas sob o sol brilhante, no fundo de pinheiros e grama verde.

O público se entusiasmou tanto, que os dançarinos aguentaram o calor de 37 graus com sorrisos. Era o pic-nic anual de confraternização.

Em baixo, atrás do cemitério das irmãs e as casas das abelhas, há um castelo, erigido por Pe. Stasys Yla, escritor e capelão do convento, nas horas livres. Dentro do caste-

Kun. St. Yla sako pamokslą švč. P. M. Gimimo bažnyčioje sausio 30 dieną, minint arkivysk. J. Matulaičio sukaktis. Nuotr. V. Noreikos

io, de três ou quatro metros de altura, feito de pedra, há mosaicos da história da Lituânia — o batismo do Rei Mindaugas em 1251, a sua coroação em 1253, etc., uma mesa de pedra grande, que serve para leituras e também como altar das missas da juventude. Da torre podemos ver um pouco da redondeza.

A capela das irmãs também é do estilo lituano, mas moderno. Aqui qualquer visitante, que nunca faltam, pode descansar, rezar em paz. Há uma biblioteca grande, um salão para festas e teatro, uma tipografia, onde são imprimidas várias revistas como a da criançada „Eglutė”, dos jesuitas — „Laiškai Lietuviams”, também livros e livrinhos. As irmãs bondosas doaram vários livros e discos ao nosso grupo na ocasião da visita em julho.

Durante o verão de 1944 até 1970 acamparam aqui verdadeiras gerações de meninas lituanas de todas as partes dos EUA e Canadá (Em 1970 o acampamento sob o cuidado das irmãs mudou para Neringa) — hoje as acampantes são filhas das primeiras.

IŠVYKA Į SANTA IZABEL (XI.18-19).

Quem quiser duas cozinheiras inventoras de pratos diferentes, falem com a Audra e a Terezinha. No acampamento, para dar uma demonstração, elas começaram a fazer uma sopa de batatas, um legume desconhecido e arroz. Todos esperavam pela sopa, pois estavam morrendo de fome. Mas para a surpresa geral, elas serviram um outro prato: picadinho de batata, um legume desconhecido e arroz. E, as bruxinhas sabem como agir.

Outra cozinheira mágica foi a Silvia: fritava batatinhas que automaticamente desapareciam

Os meninos foram escoteiros exemplares. Após a escalada na montanha, a montagem difícilíssima das barracas e o dia cansativo que passaram, com uma chavinha que tinha luzes piscando e rufar de tambôres (clarões e trovões) à noite, os garotos ainda tiveram disposição para descer o morro, debaixo de chuva e encima de lama, para dizer o seguinte: A aventura já passou, agora quero um lugar para dormir.

The blue guerillas pedem desculpas para the red guerillas, mas vocês não sabem escolher o campo de batalha. Após uma derrota e um empate, vêm dizer que a brincadeira estava errada. Ora, o padre Hermann deixou que escolhessem o campo de batalha da maneira que quizessem.

Obs: SE quiser revanche, é só marcar o dia.

O que vem lá pelo morro? Um avião? Um super mosquito? Não, é o padre Hermann correndo como um coelho. E, além de ser bom espiritualmente, é um ótimo atleta subia e descia o morro como um jato.

A Maria mostrou ser uma ótima compositora, cantora e animadora de turma. Em S.P. compôs músicas, divulgou-as no acampamento, dando um show de animação e voz. Se revelando, heim, Maria?

Nota 10 para o padre Hermann que não agiu como um superior nosso e sim como um amigo ou ainda, o melhor amigo de cada um. Parabéns padre Hermann.

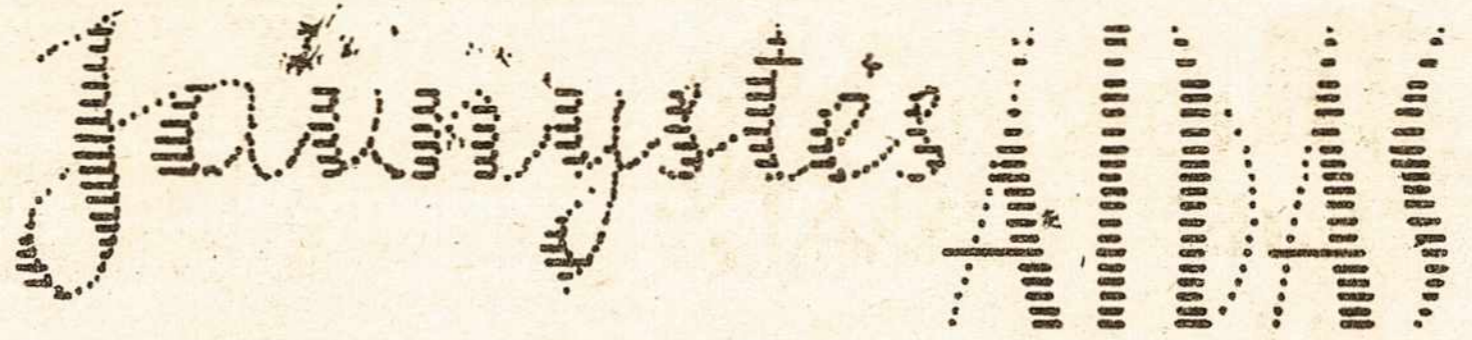
Nota 10 a todos do acampamento, pela união que ali reinou durante os 2 dias. Não houve discussões, todos conversaram um com o outro, sem diferenças de idade, cultura, todos muito amigos e unidos. Continuem assim.

Todos que estiveram em S. Isabel agradecem ao Sr. e Sra. J.A. Valavičius, por terem cedido o si-

No outro lado, atravessando uma floresta como um parque, achamos Matulaičio na mai, a Casa de Matulaitis (bispo lituano, fundador de congregação), que é um asilo de velhinhos lituanos. Aqui mostramos uns „slides” (transparências) do Brasil para que eles também saibam sobre o nosso país.

Há poucos lituanos na vizinhança, mas como a distância a outros centros é pequena, Putnam ficou um verdadeiro centro de atividades lituanas, com retiros, congressos acampamentos, festas e comemorações num ambiente muito agradável da gentileza e sim plicidade das irmãs lituanas.

Durante o inverno na casa Raudondvaris (fazenda vermelha, um castelo na Lituânia) moram colegiais e universitárias não só dos EUA, mas também de Colombia, Inglaterra etc., que estudam lituano, literatura, etc. além de estudos „normais”.

tu gentilmente e nos tratao com muito carinho. Vocês foram os segundos pais de cada um. Muito obrigado.

Obs: Desculpem a bagunça que fizemos.

Agradeço ao padre Hermann, ao Sr. e Sra. Jonas e Aldona Valavičius e à turma toda pelos 2 dias que me proporcionaram. Vocês foram uns amores. Não esperava que no meio de um mundo de guerras e descrenças, houvesse gente tão boa, tão amiga e tão acolhedora. Espero que todo o bem que existe voe de encontro a vocês.

Um abraço amigão para cada um.

Milda.

(Quem ainda não conhece o padre Hermann, procure conhecê-lo. É um ótimo padre, um ótimo amigo, e um excelente conselheiro, para ajudar e resolver os problemas do dia a dia.

SKAITYTOJAI

16) *Eu gastei todo meu dinheiro do mês passado na quermesse da Vila Zelina. Agora estou „duro. Será que eles devolveriam alguma parte do dinheiro se eu devolveria as prendas?” - Pobrezinho.*

Agora que a quermesse acabou, achamos impossível eles aceitarem a sua proposta. Todavia já que você ganhou tantas prendas, por que não faz uma quermesse em sua casa e convida seus amigos? Assim poderá ganhar um dinheirinho.

17) *Kiekviena karta, kai važiuoju autobusu i mokyklą, prieš mane sėdi žmogus „kauris garsiiai kramto gumą („chiclé de bola”) ir sprogdina tuos burbulus. Kai man daryti, kad nesinervuočiau?” Mokinius.*

Ši klausimą galima išspręsti įvairiais būdais: 1) Nusipirk gumos ir kramtyk ją autobuse; 2) pakeisk savo vieta autobuse; 3) pradėk su tuo žmogum kalbėti, ir tada jis nebeturės laiko burbulų pūsti.

18) *A minha amiga participa do concurso da „V PAL Kongreso lietuvaite” (A „Miss” do Congresso lituano da América do Sul em fevereiro). Eu estou ajudando a vender os votos. Será que eu não ganharei nada? Amiga.*

Isto fica entre vocês duas; pois se você se esforçar em ajudá-la a vender votos e ela ganhar, ela terá como prêmio uma passagem de ida e volta à Argentina. Vocês duas poderão pegar a passagem para a ida. A volta ainda não decidimos como faremos. Até lá tornamos a escrever. Boa sorte, vendam bastante.

19) *Eu gostaria de escrever uma carta para a Mme. Helena e Mme. Teresa, mas não tenho coragem de escrevê-la. O que aconselham? Timido.*

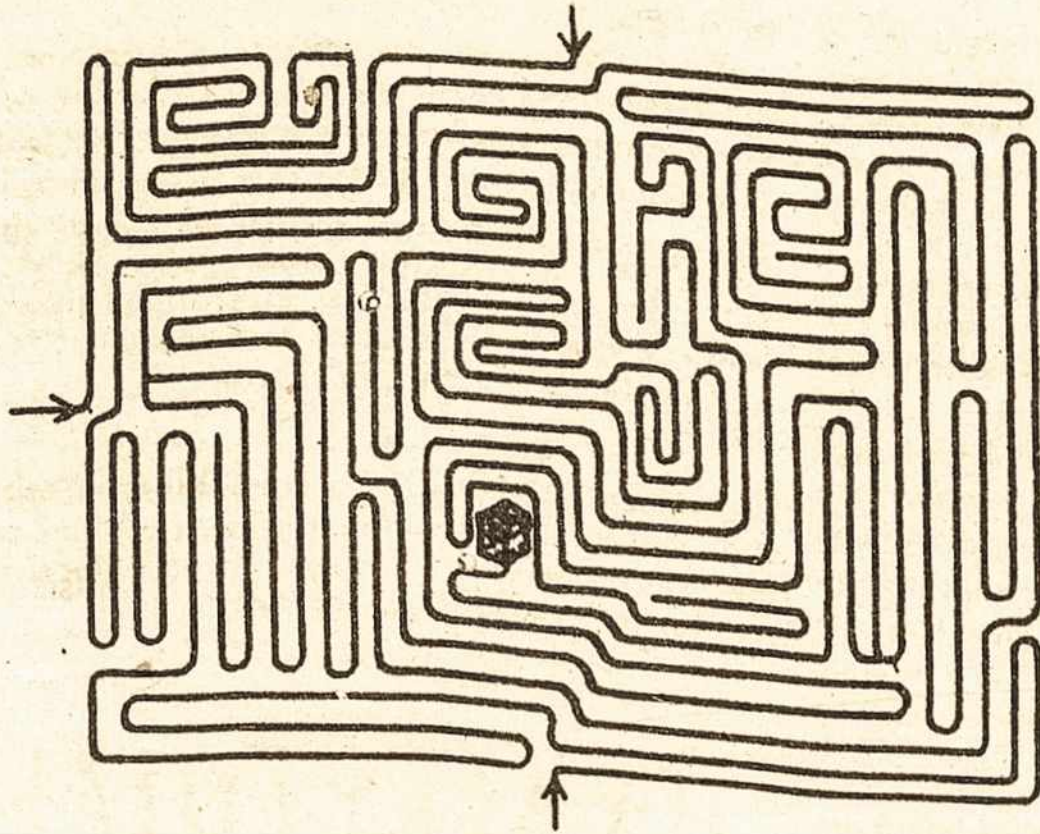
Se você for alto, bonito e solteiro e tiver mais um irmão com mais de 20 anos e não tiver coragem de escrever-nos, procure conversar pessoalmente ou telefonar para nós.

20) *Eis a minha fotografia. Quero comprar uma peruca, mas não sei que cor seria melhor. O seu horóscopo nunca fala sobre isto. - Beleza.*

Como a fotografia não era colorida, não pudemos saber qual era a cor de seus cabelos. Em primeiro lugar escolha uma cor diferente da dos seus cabelos. Caso contrário ninguém saberá que você está usando peruca. Se seus olhos forem claros compre uma peruca verde abobrinha. Caso sejam escuros compre verde-limão. Escreva mais vezes.

MŪSU LIETUVA 11 mėnesiams

TAUTIŠKI VARDADIENIAI

LAPKRITIS

- 27 - Girdutė, Almažtas
- 28 - Rimgaudas, Vakarė
- 29 - Daujotas
- 30 - Linksmuolė, Davainis

GRUODIS

- 1 - Butegeidis, Šilė
- 2 - Skirmūnas, Krutulė
- 3 - Lapūnė
- 4 - Žvaigždikis, Erdmė
- 5 - Gražutė
- 6 - Vėtra, Tolutis
- 7 - Nemėda, Domeika
- 8 - Gaila
- 9 - Vakarė, Girdutė
- 10 - Spinduolis, Žydrė

Požemyje yra lobis. Trys draugai skirtingais keliais išėjo jo ieškoti. Ar visi trys pasiekė tikslą?

ŠIOS SAVAITES HOROSKOPAS · MMe T ir H

AVINAS

Jeigu Tau patinka nesantaika, sudaužyti indai, žvaigždės pataria pradėti kokias peštynes.

TAURAS

Jeigu jautiesi, kad esi pasaulyje pasimerusi, išsprendk savo problemą ir nusipirk žemėlapi.

DVYNIAI

Žvaigždės pataria pakeisti šukuoseną- nusipirk peruką. Jeigu jau turi peruką, tai nevertok jo, tai atrodysi skirtingai.

VĖŽYS

Pasinaudok savaitgalio ir atlik tai, ką nori, bet būk atsargi.

LIŪTAS

Perdaug vaikštinėjai miegodamas. Kai kada bandyk atbusti.

MERGELĖ

Išlaisvink savo vaizduotę, prisidėk daugiau, nenustok davęs patarimų ir sumanymų.

SVARSTYKLĖS

Jeigu mėgsti juoktis, nueik į komediją. Jeigu patinka verkti, nueik į dramą.

KURKLYS

Darbo reikalais keliausi toli, kur galėsi labai daug atsigaivinti.

SAULYS

Jeigu patinka dainuoti, dainuok. Bet atsargiai, kad kitų neišgąsdintumei.

OŽRAGIS

Būtų labai gerai, jeigu pradėtum domėtis kitų žmonių problemomis.

VANDENINIS

Kalėdos artinasi. Jau laikas galvoti apie kalėdinius sveikinimus ir draugams dovanas.

ŽUVYS

Tavo žvaigždžių nurodyta spalva šiai savaitei yra aitvariniai balta (branco fantasma).

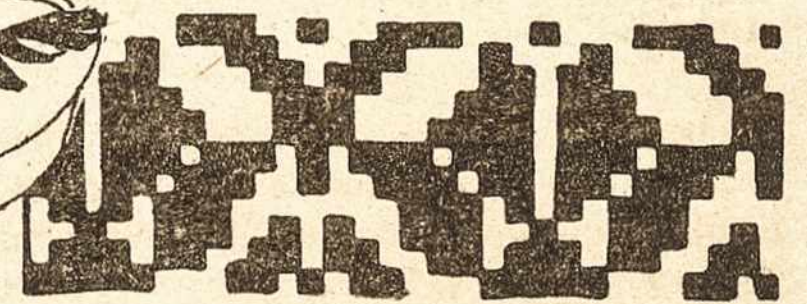
Paskaitykite, koks yra šitas žodis:

PUOZKAS

Kuo vardu tas didis Lietuvos rašytojas, kuris yra parašęs apysakų, eilėraščių, satyrų, pavyzdžiui, Lietuvos tilto atsiminimai. Jis buvo ir medicinos gydytojas ir parašė Lietuvos himną. Paimkite 22 degtukus ar pagaliukus ir sudėkite jo pavardės raides.

MISLĖS

Pramušį ledą, rasi sidabrą, pramušį sidabrą rasi auksą. Močia pasislepia, tėvas pasirodo. Ko Dievas niekada nepadaro?

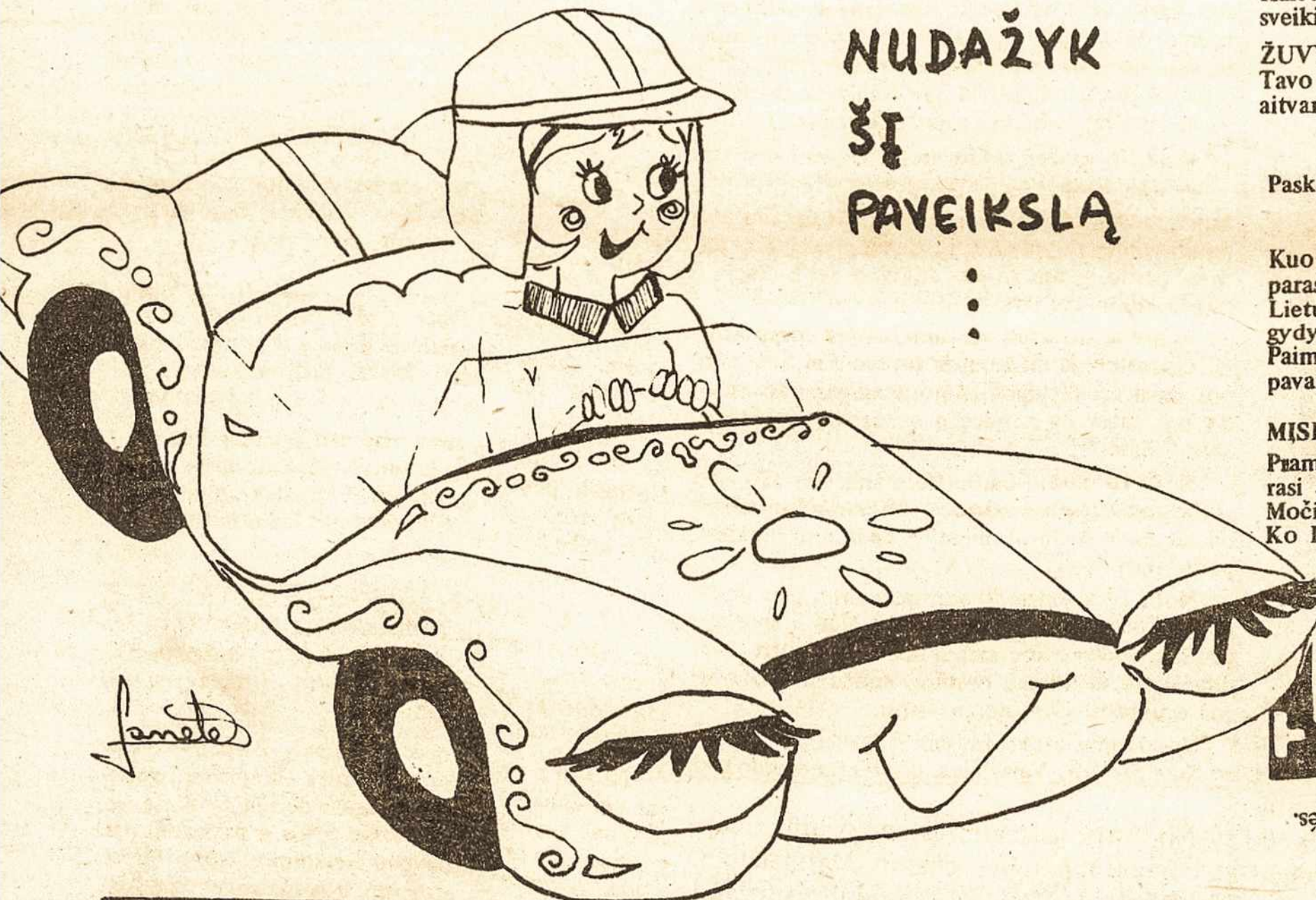
Mislės: klausinis, saulė ir mėnulis, nuodėmės.

Rašytojas - Vincas KUDIRKA

ATSAKYMAI

NUDAŽYK ŠI PAVEIKSLĄ

⋮

Janeta

DRUTĖ IR KEŠTUTOS

D. BASTYS

LITERATŪRA - DAILĖ - MOKSLAS

ŽMOGUS, KURIS
SKAIČIAVO

SEPTYNI PASAULIO STEBŪKLAI

Iškalbingasis skaičiuotojas dar būtų toliau tęsęs tas negirdėtas pastabas apie Šventą skaičių, bet pamatėm prie užėigos vartų mūsų gerąjį draugą, šeimą Salem Nasair smarkiai mojuojantį, mus šaukiantį.

-Kaip gerai, kad tave sutikau, Skaičiuotojau, - šypsodamasis kalbėjo seikas, kai prisartinom. - Tavo čia atsiradimas tikrai buvo lemtas man ir mano trims draugams.

Ir pridėjo maloniai kviesdamas, bet kartu ir susirūpinęs:

-Einam. Einam su manim, rimtas reikalas.

Nusivedė mus į užėigos vidų. Pro tamsų ir drėgną koridorių iki šviesios ir jaukios vidinės aikštės. Ten buvo pastatyti penki ar šeši apvalūs stalai. Prie vieno sėdėjo trys keleiviai, kurie man atrodė nematyti.

Kai seikas ir skaičiuotojas prisartinom prie jų, jie atsistojo ir pasveikino mus su „salam“. Vienas iš jų atrodė labai jaunas; buvo aukštas ir plonas, turėjo šviesias akis ir dėvėjo puikų geltoną (kiaušinio trynio spalvos) turbaną su baltais pakraščiais, kuriame spindėjo įsegtas nepaprasto grožio smaragdus; kiti du buvo žemi, petingi ir tamsios spalvos, panašūs į Afrikos beduinus.

Pristatydamas tuos tris musulmonus, seikas kalbėjo:

-Tai, Skaičiuotojau, mano trys draugai, Avių augintojai iš Damasko. Labai susirūpinę įdomiu uždaviniu. Tas uždavinys toks:

-Už parduotas avis Bagdado mieste gavo 21 statinę puikaus vyno, tokiu būdu:

7 pilnas, u po pusę ir 7 tuščias.

-Nori dabar pasidalinti tas 21 statines taip, kad kiekvienas gautų tokį pat statinių skaičių ir lygiai vienodą kiekį vyno.

-Padalint statines lengva. Kiekvienam priklauso septynios statinės. Bet kaip padalinti vyną taip, kaip stovi, neatidarius statinių? Ar tai įmanoma, ponas Skaičiuotojau?

Beremiz susikaupęs dvi, tris minutes, atsakė:

-Galima, Seike, be jokių ypatingų apskaičiavimų. Paprasčiausia, atrodo bus taip:

Pirmajam: 3 pilnos statinės, 1 pusinė ir 3 tuščios. Tokiu būdu gaus iš viso 7 statines.

Antram teks: 2 pilnos, 3 po pusę ir 2 tuščios. Tokiu būdu gaus ir šis 7 statines.

O tretysis lygiai tokią pat dalį gaus kaip ir antrasis: 2 pilnas, 3 po pusę ir 2 tuščias. Kiekvienas gaus po septynias statines ir po vienodą kiekį vyno.

Kad geriau suprastumėte ši mano padalinimą, galiu jums smulkiau paaiškinti:

Kiekviena pilna vyno statinė turi dvi puses, o kiekviena pusinė turi vieną. Tad pirmasis gaus: 2 ir 2 ir 2 ir 1. Sudėjus gaunama 7 vyno dalys. O kiti du gaus po: 2,2,1,1,1 - taip pat po 7 vyno kiekius. Štai jau įrodžiau kad mano siūlytas padalinimas yra teisingas, ir nieko jam negalite prikišti.

Visi labai maloniai priėmė Beremiz sprendimą, ne tik seikas, bet ir jo damaskiečiai draugai.

-Vardan Allah, sušuko jaunuolis su smaragdu - šis skaičiuotojas tikrai stebūklus daro. Iš kart išsprendė reikalą, kuris toks sunkus mums atrodė.

O, atsisukęs į užėigos davininką, draugiškai paklausė:

-Kiek esame skolingi už mūsų užkan-

džius, tripolietį?

Paklaustasis tarė:

-Iš viso, gėrimai ir valgiai, trisdešimt denarų.

Seikas norėjo užmokėti, bet damaskiečiai nesutiko. Pradėjo tarp savęs ginčytis, kas turi ir kas neturi mokėti. Pagaliau nusprendė, kad seikas Nasair nieko neturi mokėti, kadangi jis buvo ypatingai kviestas kaip svečias. Tada kiekvienas iš damaskiečių sudėjo po dešimt denarų ir padavė sudaniečiui vergui įteikti užėigos savininkui.

Po kelių minučių, grįžta vergas su penkais denarais.

-Ponas savininkas suklydo. Jūsų išlaidos yra 25 denarai. Liepė šiuos penkius sugražinti.

-Koks sąžiningas tas tripolietis, - nusistebėjo seikas Nasair. Tokių sąžiningų žmonių retai pasitaiko.

Ir ėmęs tuos penkis denarus, padalino po vieną damaskiečiams. O likusius du, žvilgsniu jų atsiklausęs, atidavė sudaniečiui vergui kuris jiems buvo patarnavęs prie stalo.

Tuo momentu jaunuolis su smaragdu atsikėlė nuo stalo ir atsisukęs į draugus, labai rimtai prašneko:

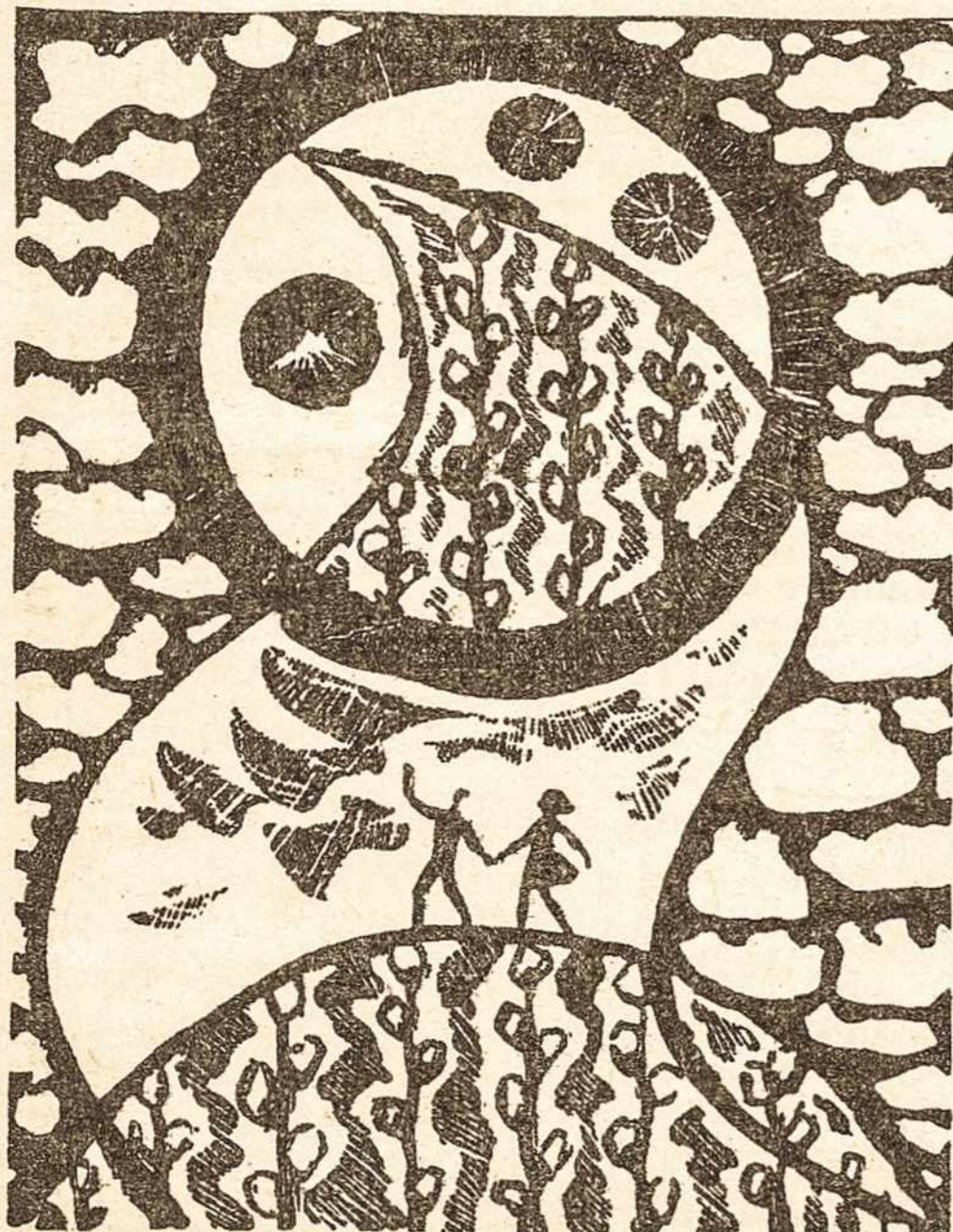
-Su šiais trisdešimt denarų išėjo kažkas neaiškaus.

-Neaiškaus? - stebėjosi seikas, - nemačiau jokio neaiškumo...

-Taip - tvirtino damaskietis, - Nesuprantamas dalykas, ar geriau sakant, tikra nesamone.

Dingo vienas denaras. Žiūrėkit: kiekvienas iš mūsų sudėjom po 10 denarų ir gavom po vieną gražos. Reiškia, kiekvienas iš mūsų sumokėjo po 9 denarus. Esam trys. Aišku, kad iš viso - 27 denarai; pridėjus prie 27

Edmundas Žioberis. „Saulėtu taku“

SEKANČIŲ METŲ SUKAKTYS

Iš Lietuvos istorijos ir lietuvių literatūros.

400 metų ar daugiau

- Prieš 720 metų Mindaugas vainikuotas Lietuvos karaliumi
- Prieš 710 metų Mindaugas nužudytas
- Prieš 680 metų Vytenis užima sostą
- Prieš 650 metų Vilnius jau buvo Lietuvos sostinė (valdė Gediminas)
- Prieš 560 metų pasirašyta Horodles unija
- Prieš 515 metų gimė Šv. Kazimieras
- Prieš 400 metų Lietuvą pirmą kartą valdė jau nebe gediminaitis (Henrikas Valois)

100 metų ar daugiau

- Prieš 210 metų gimė kun. Antanas Strazdas,
- Prieš 180 metų gimė istorikas Simonas Daukantas (X 28)
- Prieš 165 metus gimė Laurynas Ivinskis
- Prieš 120 metų gimė P.Arminas - Trupinėlis, rašytojas (IX 16)

Šiais metais išėjusi išėivijos antologija „Lietuvių poezija išėivijoje 1945 - 1971“ papildo Lietuvoje išėistus du tomus, kuriuose surinkta kitų laikotarpių poezija. Visų trijų knygų viršeliai vienodi. Knygos kaina - 72 kr., galima užsisakyti per ML Jaunimo kongreso atstovai ja gavo dovanu is leideju "Ateitis".

VARLĖS

Kai tik vakaras ateina,
Varlės kvarkia seną dainą.
Zyžia uodas, ausį kaso
Ant vandens lelijos lapo.

Spiria kiškis grybą šlapia,
Mat svečiuos buvo pas lapę.
Šoka medy voverė,
Kvarkia baloje varlė.

Sako strazdas: "Ar papaiko,
Kiek tos varlės turi laiko!
Geriau kvarkdamos nusprogtų,
Ar dainuot geriau išmoktų".

Ritasi taku ežys,
Žalio miško eiguly.
Kruta gyva skruzdėlė,
Nes prikėlė ją varlė.

Šnara krūmai net krante,
Nėr ramybės vakare!
Rytą tylu, kaip kape,
Jau varlė garnio snape.

Alb. Kašubienė

LIETUTIS LYJA

Lietutis lyja, debesėlis svyra,
Mano langeliai ašarėrėm byra.
Klausčiau saulutę, kur ji išėjo,
Kad debesėlis lietutį sėjo,

Išgirdo mane miegojęs vėjas,
Audrų ant žemės didis kėlėjas,
Pūstelė kartą, pūstelė kitą,
Ir debesėlį nuo dangaus rita.

Džiovino žemės šlapia skarele,
Ir išviliojo dangui saulelę!
Šypsos saulutė, raselė krinta,
Graži dienele po lietaus švinta.

Alb. Kašubienė

Prieš 115 metų gimė Mažosios Lietuvos veikėjas Martynas Jankus (VIII 7)
Prieš 105 metus gimė rašytojas ir filosofas Vilius Storasta-Vydūnas (mirė prieš 20)
Prieš 100 metų gimė Jurgis Baltrušaitis, poetas rašęs ir rusiškai. (V 2)
Prieš 100 metų gimė tautosakininkas Adolfas Sabaliauskas (VIII 23)

MŪSŲ
KŪRĖJAI

Prieš beveik 70 metų (dvejis metus po autoriaus mirties) Jungtinėse Valstybėse išėjo istorinis romanas Algimantas arba lietuviai XIII šimtmečiuje. Autoriaus gilus patriotizmas, jo sugebėjimas sukurti idiliškas vietas (pilis, ežero salas) ir pinti geru nuotykių siūlą ligi šiol patraukia skaitytojų dėmesį. (Mūsų Lietuvoje jau keleta mėnesių eina Algimantas piešiniais).

Kilęs iš Vilkaviškio apskrįčio, baigė matematikos ir fizikos mokslus, mediciną ir likusią savo gyvenimo dalį gyveno toli nuo Lietuvos Rusijoje, savąjį kraštą aplankydamas tik retkarčiais. Ilgėdamasis savo tėvynės, įžiūrėdamas Lietuvos istorijoje neigiamą rusų ir lenkų vaidmenį, Algimante stengėsi vaizduoti Lietuvą XIII amžiuje kaip lai-

Prieš 100 metų gimė arkivyskupas Juozas Skvireckas (IX 18)

50 metų ar daugiau

Prieš 90 metų gimė Mykolas Vaitkus (rašytojas dabar gyvenęs JAV) (X 27).

Prieš 90 metų gimė valstybininkas A. Valdemaras.

Prieš 90 metų išėjo pirmasis „Aušros“ numeris (II 21).

Prieš 80 metų gimė rašytojas Vincas Mykolaitis-Putinas (I 13)

Prieš 80 metų įvyko Kražių skerdynės.

Prieš 80 metų gimė rašytojas Kazys Binkis

Prieš 75 metus gimė rašyt. Antanas Tulys.

Prieš 70 metų gimė rašytoja Karolė Pažeraitė (VIII 6) ir rašytojas Petras Babickas (IV 29).

Prieš 65 metus mirė garsiausias knygnešys J. Bieliūnas (I 18),

Prieš 55 metus paskelbta Lietuvos nepriklausomybė (II 16)

Dar pasaulis nesukurtas,
Dievo rūmai nebaigti —
Pilkas tik akmuo suburtas,
Rankoms raumens teduoti.

Jurgis Baltrušaitis 1873-1944

mingiausią pasaulyje žemę.

A. Dambrauskas, išstremtas į Ustiužną, kuriame Pietaris gyveno, paragino jį rasyti, ir Pietaris bendradarbiavo gausiai Varpe, Ūkininke, Apžvalgoje, Tėvynės Sarge, Žinycio se. Jo pirmieji raštai buvo istoriniai, nuspaltoti anų laikų teorija, kad Lietuviai atėję iš Indijos: senovės pinigai, kunigaikščių kilmė, senovės Lietuvos ribos ir kt.

Rašė ir geras apysakas iš anų laikų kaimo gyvenimo, kurį labai vaizdžiai atpasakodavo. Pietaris pirmasis lietuvių rašytojas, pradėjęs stilizuoti lietuvių pasakas. Jo indėlis lietuvių literatūros raidoje yra labai žymus.

tuos du, kuriuos seikas atidavė sudaniečiui, gaunas 29. Iš 30 denarų, kuriuos sudėjom, radom tik 29. O kur dingo vienas denaras? Labai neaišku.

Seikas Nasair, tai išgirdęs, pradėjo samprotauti:

- Tiesa sakai, damaskietj. Man atrodo, kad teisingai galvoji. Iš tikruju, jei kiekvienas iš jūsų sumokėjo po 9 denarus, aišku, kad turi būti 27 denarai; su tais dviem, kuriuos daviau vergui, gaunas 29. Iš tų 30 (kurie buvo pradžioj sumokėti) trūksta 1. Kaip tai išaiškinti?

Tuo metu, iki šiol tylėjęs Beremiz, įsiterpė į diskusijas ir, kreipdamasis į seiką, tarė:

- Neteisingai skaičiuoji, seikai. Ne taip reikia skaičiuoti. Iš trisdešimt sudėtų denarų, sumokėtų piliečiui už pietus, turime: 25. liko pas savininką.

3 buvo gražinti damaskiečiams ir 2 buvo atiduoti vergui sudaniečiui.

Niekas nedingo, o nėr lengvesnio apskaičiavimo ir jokio čia neaiškumo. Kitaip sakant, iš 27 sumokėtų denarų (3 kart 9), 25 pasilikom pas tripolietj ir du buvo duoti rankpinigių sudaniečiui.

Damaskiečiai, išgirdę šį Beremiz paaikškinimą, skaniai nusikvatojo.

Vardan Pranašo - sušuko vyresnysis.

Šis Skaičiuotojas išaiškino visą dingusio denaro paslaptį ir pagynė šios užteigos vardą. Allah. (Tebūnie pagarbintas Aukščiausiasis) (Vertė Rymantė Steponaitytė).

ALGIMANTAS

VINCAS PIETARIS

V PIETŲ AMERIKOS LIETUVIŲ KONGRESAS

são paulo - 1973 vasario 22-25

jaunimo studijų savaitė-stovykla II.15-22

KANDIDATĖ Į KONGRESO LIETUVAITĘ

Pasikalbėjimas su Silvanija Aradzenkaite.

Silvanija, Jaroslavo ir Onos Haubaitės Aradzenkų duktė, su dešimtamečiu broliuku leros gyvena Zelinoje, lanko valstybinę kolegiją antrus metus, yra Sąjungos narė ir „Nemuno“ tautinių šokių grupės sekretorė, dar priklauso Juventus ir Karinės Policijos klubams. Su jaunimo grupe buvo II Pasaulio lietuvių jaunimo kongrese ir IV tautinių šokių šventėje; ekskursavo į Rio de Janeiro ir Minas Gerais. Kalba portugališkai (aišku), lietuviškai, angliškai, prancūziškai, mėgsta plaukti, čiuožti ir stalo tenisą; laisvalaikiu skaito, klausosi plokštelių ir verda. Mėgsta klasinę ir romantinę muziką, o ypatingai patinka filmai. Knygas pasirenka nuotykių, romanus ir „ficção científica“. Sausio 22 dieną bus 17 metų.

Kodėl kandidatavo?

Sutikau būti Kongreso lietuvaite kandidatė, atstovaudama Sąjungą, nes man atrodo, kad tai leidžia labiau įsitraukti lietuvių bendruomenėn ir padėti Kongresui finansų sukelti.

Kongresas ir jaunimas

Manau, kad jaunimui sueiti reikalinga motyvacijos, nesvarbu, kokios tautybės jis būtų. Turėdami gerų priešasčių dalyvauti, jaunuoliai patys veiks, nes yra sunku jaunam žmogui likti izoliuotam, kad kiti jo bendramečiai ieško draugysčių su jaunimu iš kitų kraštų. Tikiu, kad V PALKas tikrai gali sudominti įvairių kraštų lietuvių jaunimą labiau bendrauti – kad brazilai, urugvajiečiai, argentiniečiai, amerikiečiai ir kiti dalyviai sukurtų Kongreso metu vieną vieningą bendruomenę, besidominčią ne tik aptarti ir išaiškinti sunkumus kuriuos Lietuva išgyvena dabar, bet ir taip pat išlaikyti savo papročius ir tradicijas, iškeldama juos viešumon,

kaip daro čia ir kituose kraštuose didesnės ir daugiau pažįstamos kolonijos.

Berniukai

Berniuko ypatybės, kurios man atrodo esminės, yra, pagal svarbumą: nuoširdumas, išsiauklėjimas, džentelmeniškumas ir linknumas.

Moterų ir vyrų teisės

Moterys ir vyrai turėtų tas pačias teises, kad moteris galėtų turėti savarankišką gyvenimą, pragyvendama iš darbo. Bet daug asmenų, išgirdę kad vyrai ir moterys turėtų tas pačias teises, mano, kad jos taip pat turėtų atlikti karinę tarnybą. Aš esu tam visai priešinga, nes teisių lygybė reiškia, kad moteris turėtų sąlygas pasiekti tai, ką ji sugeba. Kituose, labiau išsivysčiusiuose kraštuose, moters teisės savarankiškumas yra daugiau priimtos, negu čia Brazilijoje, ar kituose mažai išsivysčiusiuose kraštuose. Išsivysčiusių kraštų galvosena yra labiau išsivysčiusi ir gali moteriai pripažinti tas pačias teises, kaip vyrui.

Moters vaidmuo

Moters vaidmuo visuomenėje yra labai didelis ir jau dabar ypatingai reiškiasi įvairiose gyvenimo srityse, tiek socialinėje, tiek politinėje, tiek ekonominėje. Manau kad moters dalyvavimas čia gali būti didesnis, jeigu suras tinkamą aplinką. Gyvi pavyzdžiai, yra Indira Ghandi, Indijos ministrė pirmininkė, Izraelio – Golda Meyr ir Anglijos karalienė Elzbieta II.

PLJK Išpūdžiai

Negaliu smulkiai pasisakyti, nes nevykau ten kaip JK atstovė, bet kaip šokėja. Sprendžiant iš to, ką man sakė, padariau išvadą, kad kongresas buvo labai varginantis, nes dalyviai būdavo užimti pokalbiais ištisą dieną ir tik vakarais galėjo sueiti ir išsiblaškyti. Negaliu pasakyti, ar tai buvo visai gera, nes nuomonė kiek skiriasi.

Brazilija ir Š. Amerika.

Gyvenimo būdas Šiaurės Amerikoje ir Brazilijoje beveik tas pats, bet yra ir skirtumų, pvz., moralės srityje. Amerikiečiai atrodė man nuosmūkyje, gal dėl to, kad moteris nemoka tinkamai pasinaudoti turima laisve. Amerikiečių šeimos atrodo mažiau vieningos, negu braziliskos. Ten vaikai nesielgia su tėvais kaip tėvais, o kaip su draugais. Namuose amerikiečiai yra šaltesni, negu brazilai. Visa tai sakau apie jaunus amerikiečius amerikiečių palikuonius. O lietuvių palikuonys dar turi vienybės ir dorovės jausmą, kurie yra šeimos sudėčiai esminiai.

Kanada

Kanados lietuvių jaunimas beveik toks pat, kaip Jungtinių Valstybių, bet kanadiečiai atrodo morališkesni ir religingesni.

Mados

Taip, seku drabužių, muzikos ir kitas madas. Stengiuosi laikytis vėliausių madų, bet nesakau, kad jas seku raidiškai, nes mada irgi yra sumaišyta. Bet mano apranga visada dabartinė. Iš muzikos man labai patinka romantiškoji, ir nesijaučiu gerai, klausydamasi „karštų“ dainų. Man labiau patinka klasikinė muzika, nors tai yra skonio dalykas ir taip pat šiek tiek tėvų įtakos.

Ateitis

Mano ateities planai labai paprasti: noriu pabaigti kolegiją ir fakultetą, išeiti mediciną, gal plastinės chirurgijos šaką, turėti nuosavus namus ir savarankiškai gyventi. Jeigu būtų įmanoma, norėčiau gyventi JAV-se nes, nežiūrint visko, ten gyvenimas yra lengvesnis, negu čia Brazilijoje, ir ten moteris daugiau vertinama, ar ji būtų šeimininkė, sekretorė, gydytoja ar teisininkė.

PALK Viltys

Galima tikėtis gauti iš PALKo geresnį vaizdą sunkumų, kuriuos Lietuva dabar išgyvena.

Žmonija

Žmonijos problema yra ta kad dauguma žmonių ieško tik pelno ir pavydi, o tai priveda prie karų, užmušančių tūkstančius nekaltų žmonių. Manau, kad šią problemą nugalėti nebus lengva, nebent tik žmonės atgimtų iš naujo. Yra ir kitų problemų: per didelis gyventojų skaičius, bet to negalima lengvai išspręsti

PAL KONGRESO TALKININKŲ LOTERIJA

Kada? – 1973 m. sausio 6 d..

Kam reikalinga? – Kongresui lėšų sukelti.

Turėsime priimti svečius ir iš Brazilijos, ir iš užsienio, ir kitataučius. Reiks tinkamai pristatyti Lietuvos ir mūsų tautos reikalus. Tam reikalingos lėšos.

Pirkite loterijos bilietus! Ačiu!

JAU IŠEJO IŠ SPAUDOS

K.Čibiro - Casimiro Verax knyga, „LITUANIA QUE FOI E QUE É“, išversta portugalų kalbą. Brošiūros pavidalo, nemažo formato, knygelė turi 64 puslapius, spalvotą viršelį.

Knygelė pardavinėjama po 6 kruzeirus. Galima gauti šiose vietose: Est.Luz, Santo André, Zelinoje, prie centralinių pašto laikerių kioskuose ir knygyne Livraria Teixeira, R. Marconi, miesto centre.

Rio de Janeiro knyga galima įsigyti pas p.Gaulienę. Interiore gyvenantieji lietuviai gali užsisakyti pas leidėją, atsiųsdami pinigų SR. ST. VANCEVIČIUS, Caixa Postal 4754 – 01000, São Paulo, ESP.

Galima gauti tą pačią knygą, ir iš gražius kietus viršelius, pauksuotomis raidėmis ir su vertėjo parašu. Jos kaina 20 kr..

MŪSŲ PADANGĖJE

PAMINĖTA KARIUOMENĖS SUKAKTIS

Lietuvių Bendruomenės iniciatyva Zelinoje paminėta Lietuvos kariuomenės atkūrimo sukaktis. Pamaldas atlaikė T. Antanas Saulaitis, S.J. pasakydamas tai progai gerą pamokslą. Giedojo ir Mišių skaitymus atliko „Žilvičio“ jaunimas

Popietės metu programą Jaunimo namų patalpose pradėjo kun. St. Šileika prasminga invocacija-malda. Garbės kėdėje sėdėjo: savanoriai kūrėjai kap. Juozas Čiuvinškas, Jonas Dimša ir trečias, kurio vardo ir pavardės neteko sužinoti. (Yra S. Paule dar daugiau savanoriukūrėjų ir buvusių karių. Gaila, kad jie negalėjo dalyvauti jiems skirtoje šventėje.

Inž. Z. Bačelis, B.L.B. Tarybos pirmininkas šiltą savo paskaitą pradėjo pakviestas dalyvius sustoti ir susikaupimo minute pagerbti kritusius už Lietuvos laisvę kovotojus. Savo kalboje jis iškėlė lietuvių karių didelį pašventimą ir patriotiškumą bei narsumą kovose su skaitlingesniais priešais.

Meninėje dalyje p. H. Mošinskienė meniškai perskaitė Nelės Mazalaitės „Legendą apie nežinomąjį kari“ „Žilvitių N. Guzikauskaitė gražiai padeklamavo poeto Kl. Juros „Tėvyne, mes budim“!

Šešias naujas, kariškas ir liriškas dainas labai gražiai sudainavo LRK Bendruomenės choro moterys, palydimos kun. St. Šileikos akordeono. Minėjimas praėjo kuklioje jaukioje atmosferoje.

NAUJA SOLISTĖ LIETUVAITĖ

Šeštadienį, lapkričio 25 Conservatorio Dramático e Musical de S. Paulo salėje šauniai pasirodė lietuvaite solistė plė JULIJA AZUOLAITE. Tai jau aukšto meninio dainavimo lygio pasiekusi talentė solistė. Gražus jos ~~vokalas~~ – suprus mezzosoprano – geruo skambėjo ypač vidurinėse ir žemose gaidose. Turėdama tikrai gerą profesore mokytoja ir taip uoliai lavindamasi, plė Julija tikrai bus iškili solistė. To jai linkime nuo širdies ir tikimės ne vieną kartą išgirsti ją lietuviškuose parengimuose.

Tame pirmame viešame jos pasirodyme dalyvavo nedidokas lietuvių būrelis.

ŠV. JUOZAPO VYRŲ BROLIJA

dėkoja Zelinos parapijos kunigams už atlaikymą Mišių ekskursantams į Praia Grande ir visiems dalyviams už gerą pakilią nuotaiką

UŽSIMOKĖJO UŽ MŪSŲ LIETUVĄ

Inž. Alg. Grabauskas (už 2 metus) 50 kr. Petras Radzevičius ir Aleksas Mikalauskas irgi už duėjus metus po 50 kr.. Regina Skemas Britto 30 kr. E. ir A. Sagevičiai – 130 kr. Zigmą Slepetys 100 kr.; Kaz. Valiulis ir Kaz Sedlickas po 25 kr. Jonas Dimša 50 kr.

Garbės liedėjai bus: LRK Bendruomenės choras, prel. A. Arminas ir Jonas Dimša aukoje M.L. po šimtine kruzeiru.

Visiems nuoširdi padėka.

M.L. Adm

LINKYS ŠEIMAS:

Petras Daugintis: Agua Raza, V. Bertio-ga, Libanesa ir Prudente.

BR. LIET. BENDRUO
MENĖS TARYBOS
POSĖDJS BUS GRUO
DŽIO 8 D. 20 VALAN
DA, ŠV. KAZIMIERO
PARAPIJOS PATAL –
POSE. PRAŠOMI DA-
LYVAUTI IR REV.
KOMISIJOS NARIAI
Z. BAČELIS, PIRM.

T. Antanas Saulaitis: Parque das Nações ir São Caetano.

AKADEMIKŲ VAKARIENE

S. Paule yra jau nemaža lietuvių, baigusių aukštuosius mokslus.

Gruodžio 8 dieną, penktadienį, 21 valandą rengiama PIRMOJI LIETUVIŲ AKADEMIKŲ VAKARIENĖ. Kviečiami dalyvauti ir šiais metais baigiantieji fakultetus.

Norintieji dalyvauti kreipiasi į inž. Gražvydą Bačelį, tel. 256-78-67 adv. Algirdą Sliesoraitį, tel. 61-66-72 ir Alfonsą D. Petraitį, tel. 66-53-28.

Juo anksčiau juo geriau!

MIRĖ

Kristaus Karaliaus šventėje mirė kėdėje sėdėdama, a.a.

STASĖ MIKALAUSKIENĖ

sulaukusi 82 m. amžiaus. Gyveno Pque da Moóca. Liko vyras Mikalauskas, brolis Simonas Kuzmickas ir dvi seserys.

Velionė kilusi nuo Marijampolės, Brazilijon atvyko 1927 metais.

T.J. Bružikas, S.J. atlaikė laidotuvių Mišias prie jos karsto namie ir palydėjo į I V Parada Kapines.

Septintos dienos mišios bus šeštadienį, gruodžio 2 d., 17 valanda, šv. Kazimiero parapijos koplyčioje.

ŽIAURU ATIMTI

ALKANAM

DUONOS PLUTA.

TAIP PAT ŽIAURU

NESUMOKĖTI M.L.

PRENUMERATOS.

AČIŲ ATSYLYGI-

NUSIEMS IR ATSI-

LYGINSIANTIEMS

GARBĖS LIETDEJAS
MINĖDAMAS 35 METŲ VEIK-
LOS SUKAKTĮ, L.R.K.BEN-
DRUOMENĖS CHORAS IŠLEI-
DŽIA ŠI „MŪSŲ LIETUVOS“
NUMERĮ.

„MŪSŲ LIETUVOS“ REDAK-
CIJA SU ADMINISTRACIJA
DŽIAUGIASI SU CHORU JO
GRAŽIU AMŽIUMI BEI JO AT-
LIKTA KULTŪRINE MISIJA,
IR LINKI ILGŲ DARBINGŲ
METŲ!

DVIDEŠIMTS PENKERI METAI VIENUOLYNE

Lapkričio 26 Seserys Pranciškietės paminėjo iškilmingai SESERS KRISTINOS 25 metus vienuolinio gyvenimo. 12 valandą prel. P. Ragažinskas aukojo šv. Mišias, pas-kui buvo pietūs su svečiais ir trumpa meni-nė programa.

Jubiliatei nuoširdžiausi linkėjimai ir toliau ištikimai darbuotis Dievo garbei ir sie-ly labai dar ilgus ilgus metus!

CASA VERDE

mirė 71 metų a.a.

BALYS BUDREIKA

spalio 5 dieną.

Užuojauta velioniu šeimoms ir giminems.

NAUJOS KNYGOS

Mykolas Krupavičius. ATSIMINIMAI. Lietuviškos knygos klubas. 1972 m. 364 psl. 10 dolerių.

DIDYSIS JO NUOTYKIS. Tai būrio asmenų su-dėtinis veikalas apie prof. Juozą Eretą. 288 psl. Išleido prof. J. Ereto Bičiuliai.

Abi tos knygos yra nepaprastai įdomios, supa-žindina skaitytoją su dviem nepaprastai žymiais ir mūsų tautai neapsakomai pasitarnavusiais vyrais.

BAR BLUMENAU

JUANA GRECNAS

kviečia savo draugus apsilankyti

naujosiose patalpose

Rua Guaianazes, 361

Linksmą muziką, alus iš statinės.